

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУ МИНИСТРЛІГІ

«ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ҰЛТТЫҚ ФТИЗИОПУЛЬМОНОЛОГИЯ
ҒЫЛЫМИ ОРТАЛЫҒЫ»
ШАРУАШЫЛЫҚ ЖҮРГІЗУ
КҰҚЫҒЫНДАҒЫ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ
МЕМЛЕКЕТТІК КӘСПОРНЫ

МИНИСТЕРСТВО ЗДРАВООХРАНЕНИЯ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

РЕСПУБЛИКАНСКОЕ
ГОСУДАРСТВЕННОЕ ПРЕДПРИЯТИЕ
НА ПРАВЕ ХОЗЯЙСТВЕННОГО ВЕДЕНИЯ
«НАЦИОНАЛЬНЫЙ НАУЧНЫЙ ЦЕНТР
ФТИЗИОПУЛЬМОНОЛОГИИ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН»

050010, Алматы қаласы, Бекбоғин көшесі, 5
АО «FORTEBANK»
ЖСК KZ9096502F0010397500
БСК IRTYKZKA
БСН 020340004264
Тел: 8(727) 291-86-57
Website: www.nncf.kz
E-mail: priemnyya@nncf.kz
E-mail: info@nncf.kz

050010, г. Алматы, ул. Бекбоғина, 5
АО «FORTEBANK»
НИК KZ9096502F0010397500
БНК IRTYKZKA
БНН 020340004264
Тел: 8(727) 291-86-57
Website: www.nncf.kz
E-mail: priemnyya@nncf.kz
E-mail: info@nncf.kz

исх 01-01-424
от 2.03.2020

Қазақстан Республикасы Университеттерінің ректорларына

Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің ШЖҚ «ҚР Ұлттық фтизиопульмонология ғылыми орталығы» РМК Сізге 24 ақпаннан бастап бүкіл әлемде Дүниежүзілік туберкулезбен күрес күніне ұштастырылған туберкулез бойынша айлық басталғаны туралы хабарлайды. Дүниежүзілік туберкулезбен күрес күні бізге халықтың туберкулез туралы ақпараттылығын арттыруға және Қазақстан Республикасында туберкулезді жою мақсатына жақындауға бірегей мүмкіндік береді. Барлық мүдделі тараптардың күш-жігерін шоғырландыру өткізілетін іс-шаралардың сапасы мен тиімділігін қамтамасыз етеді.

Осыған байланысты Сізден білім алушылармен және қызметкерлермен туберкулез туралы ақпарат беру жұмыстарын жүргізуіңізді сұраймыз. Сонымен қатар, оқу орындарының дәрістерінде, холлдарында, вестибюльдерінде туберкулез туралы бейне роликтердің айналымын қамтамасыз етуді, сондай-ақ әлеуметтік желілердегі Университеттің сайтында, аккаунттарында орналастыруды сұраймыз.

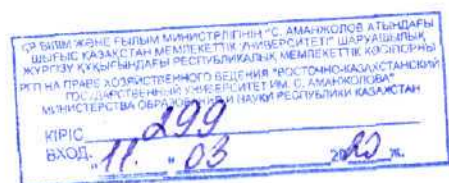
Туберкулез-бұл ауа арқылы берілетін жұқпалы ауру. Туберкулез инфекциясының көзі бактериялар болетін туберкулездің белсенді түрімен ауыратын науқастар болып табылады. Туберкулезбен ауыратын науқаспен күнделікті қарым-қатынаста, әсіресе нашар желдетілетін үй-жайда туберкулезді жұқтыру оңай. Туберкулезбен ауыратын науқаспен байланыста болған адамдардың барлығы ауырмайды. Туберкулездің пайда болуына тамақтану сапасы, улы өнімдерді тұтыну (темекі шегу, алкоголь тұтыну), ілесте аурулар (АИТВ-инфекциясы, қант диабеті, тыныс алу органдарының аурулары), стресс және депрессия сияқты факторлар әсер етеді. Туберкулезбен ауыратын барлық науқастар бактерия бөлуші болып табылмайды. Туберкулезбен ауыратын науқастардың бір бөлігі сыртқы ортаға бактерия бөлмейді және айналасындағыларға қауіп төндірмейді.

Туберкулез туралы келесі белгілер айта алады: - жөтел немесе қақырық бөлінуімен жөтелу, 2 аптадан астам; - тез шаршау және әлсіздіктің пайда болуы; - тәбеттің төмендеуі және болмауы, салмақ жоғалту; - тершеңдік, әсіресе түнде; - температураның 37-37,5 градусқа дейін шамалы көтерілуі;

Екі апта ішінде аталған белгілердің ең болмағанда біреуі болған жағдайда, емханаға дәрігерге жүгіну қажет. Туберкулезге күдіктенген жағдайда, пациенттен

Орынд.: Э.А. Аликеева
тел.: +7 727 291 92 07
+77074625482
eaalikeeva@tbpiugf.kz

0000175

қақырықты зерттеуге алады және көкірек қуысы рентгенін жасайды. Туберкулезді екі сағат ішінде анықтауға және емді бірден бастауға болады.

Балаларда туберкулезді ерте анықтау үшін Манту сынамасы мен Диаскин-тест қолданылады. Бұдан басқа, бүгін Қазақстан Республикасының Ұлттық фтизиопульмонология ғылыми орталығында (Алматы қ., Бекхожин к-сі, 5) өткізілетін T-Spot жаңа әдісі енгізілді.

Уақтылы анықталған және емдеуді ұстанған кезде туберкулез толығымен емделеді. Қазақстанда туберкулездің микобактериясын бөлмейтін және айналасындағыларға қауіп төндірмейтін пациенттер амбулаториялық, тұрғылықты жері бойынша емханаларда ем алады. Бактерия бөлетін пациенттер туберкулезге қарсы диспансерлерде ем алады. Елімізде туберкулезді емдеу үшін әлемде қолданылатын барлық туберкулезге қарсы препараттар қолжетімді. Қазақстанда жоғары тиімді болып табылатын және қысқа мерзімде толық емдеуге мүмкіндік беретін туберкулезге қарсы препараттар енгізілген. Туберкулезден емделудің басты шарты емдеу курсы толық аяқталғанға дейін дәріні үздіксіз қабылдау болып табылады.

Бактерия бөлмейтін, емдеуге бейімділігі жоғары пациенттер туберкулезге қарсы ұйымның орталық дәрігерлік-консультативтік комиссиясы рұқсат еткен жағдайда, емханаларда ем қабылдай отырып, оқуын және жұмысын жалғастыра алады. Бактерия бөлетін пациенттер емдеуді сәтті аяқтағаннан кейін туберкулезге қарсы ұйымның орталық дәрігерлік-консультативтік комиссиясының медициналық қорытындысына сәйкес оқуға немесе жұмысқа шығуға құқылы.

Амбулаторлық емделудегі пациенттер үшін ақшалай жәрдемақы түрінде тұрақты әлеуметтік қолдау көрсетіледі.

Ересек адамдарда туберкулезді ерте анықтау мақсатында жыл сайынғы міндетті флюорографиялық тексерулер жүргізіледі. Балаларда туберкулездің алдын алу үшін БЦЖ вакцинасы пайдаланылады, ол балаларға өмірінің екінші күні және 6 жаста қойылады. Балаларды туберкулезден вакцинациялау балаларды туберкулезбен жұқтыру қаупін айтарлықтай төмендетеді, сондай-ақ туберкулездің ауыр түрлерінен қорғайды.

Туберкулез уақтылы анықталған және дұрыс емдеген кезде емделеді. Қазақстанда туберкулезді диагностикалау мен емдеу мүлдем тегін.

Туберкулез туралы ақпараттық науқанды тек айлық кезінде ғана емес, сонымен қатар бір жыл бойы өткізуді сұраймыз. Тұрғындардың туберкулез туралы ақпараттандырылуы, медициналық көмекке уақтылы жүгіну және дәріні жүйелі түрде қабылдау туберкулезді табысты емдеудің кепілі, ал салауатты өмір салты, профилактикалық тексеруден оту және балаларды вакцинациялау - туберкулездің алдын алудың тиімді шаралары болып табылады.

Туберкулез саласындағы мәселелер бойынша байланысушы тұлға АҚӨМ саласындағы Ұлттық консультант Э. А. Аликеева, Тел.: +7 727 291 92 07, ұялы тел.: +77074625482, эл. пошта: ealikeyeva@tbpiugf.kz.

Сіз бізді іздеуде @nncf.kz. енгізе отырып, YouTube, Facebook, Instagram таба аласыз.

Ынтымақтастық үшін алғыс айтамыз!

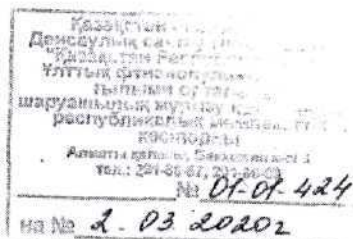
Бейне роликтер қосымшада.

Директор

М.М. Әденов

Орынд.: Э.А. Аликеева
тел.: +7 727 291 92 07
+77074625482
ealikeyeva@tbpiugf.kz

**Ректорам Университетов
Республики Казахстан**

РГП на ПХВ «Национальный научный центр фтизиопульмонологии РК» Министерства здравоохранения Республики Казахстан информирует Вас о том, что с 24 февраля во всем мире стартовал месячник по туберкулезу, приуроченный к Всемирному дню борьбы с туберкулезом. Всемирный день борьбы с туберкулезом дает нам уникальную возможность повысить информированность населения о туберкулезе и приблизиться к цели ликвидации туберкулеза в Республике Казахстан. Консолидация усилий всех заинтересованных сторон обеспечит качество и эффективность проводимых мероприятий.

В связи с этим просим Вас провести с обучающимися и сотрудниками работу по информированию о туберкулезе. Также просим Вас обеспечить ротацию видео-роликов о туберкулезе, на лекциях, в холлах, вестибюлях учебных заведений, а также разместить на сайте, аккаунтах Университета в социальных сетях.

Туберкулез – это инфекционное заболевание, которое передается воздушным путем. Источником инфекции туберкулеза являются больные с активной формой туберкулеза, выделяющие бактерии. Легче всего заразиться туберкулезом в тесном контакте, при ежедневном общении с больным туберкулезом, особенно в плохо проветриваемом помещении. Не все люди, бывшие в контакте с больным туберкулезом, заболевают им. На возникновение туберкулеза влияют такие факторы как качество питания, потребление токсичных продуктов (курение, употребление алкоголя), сопутствующие заболевания (ВИЧ-инфекция, сахарный диабет, болезни органов дыхания), стресс и депрессия. Не все больные туберкулезом являются бактериовыделителями. Часть больных туберкулезом не выделяет бактерии во внешнюю среду и не представляют опасности для окружающих.

О туберкулезе могут говорить следующие симптомы: - кашель или покашливание с выделением мокроты, более 2х недель; - быстрая утомляемость и появление слабости; - снижение и отсутствие аппетита, потеря веса; - повышенная потливость, особенно по ночам; - незначительное повышение температуры до 37-37,5 градусов;

При наличии в течение двух недель хотя бы одного из перечисленных симптомов, необходимо обратиться к врачу в поликлинику. В случае подозрения на туберкулез у пациента берут мокроту на исследование и делают рентген грудной клетки. Выявить туберкулез можно в течение двух часов и сразу начать лечение.

Исп.: Алиева Э.А.
тел.: +7 727 291 92 07
+77074625482
ealikeveva@tbpiugf.kz

При своевременном выявлении и приверженном лечении туберкулез полностью излечим. В Казахстане пациенты, не выделяющие микобактерии туберкулеза и не представляющие опасности для окружающих, получают лечение амбулаторно, в поликлиниках по месту жительства. Пациенты с бактериовыделением получают лечение в противотуберкулезных диспансерах. Для лечения туберкулеза в стране доступны все противотуберкулезные препараты, которые применяются в мире. В Казахстане внедрены новые противотуберкулезные препараты, которые являются высокоэффективными и позволяют добиться полного излечения в короткие сроки. Главным условием излечения от туберкулеза является непрерывный прием лекарства до полного окончания курса лечения.

Пациенты без бактериовыделения, с повышенной приверженностью к лечению в случае разрешения центральной врачебно-консультативной комиссии противотуберкулезной организации, могут продолжить учебу и работу получая лечение в поликлиниках. Пациенты с бактериовыделением после успешного завершения лечения в противотуберкулезном медицинском учреждении, имеют право выйти на учебу или работу согласно медицинскому заключению центральной врачебно-консультативной комиссии противотуберкулезной организации.

Для пациентов, находящихся на амбулаторном лечении, выделяется регулярная социальная поддержка пациентов в виде денежного пособия.

В целях раннего выявления туберкулеза у взрослого населения проводятся обязательные ежегодные флюорографические осмотры. Для профилактики туберкулеза у детей используется БЦЖ вакцина, которая ставится детям на второй день жизни и в 6 лет. Вакцинация детей от туберкулеза существенно снижает риск заражения детей туберкулезом, а также, защищает от тяжелых форм туберкулеза.

Туберкулез излечим при своевременном выявлении и правильном лечении. Диагностика и лечение туберкулеза в Казахстане абсолютно бесплатны.

Просим Вас проводить информационную кампанию о туберкулезе не только на протяжении месяца, но также в течение года. Информированность населения о туберкулезе, своевременное обращение за медицинской помощью и регулярный прием лекарств является залогом успешного лечения туберкулеза; а здоровый образ жизни, прохождение профилактических осмотров и вакцинация детей - эффективными мерами профилактики туберкулеза.

Контактным лицом по вопросам в области туберкулеза является Национальный консультант в области АКСМ Аликеева Э.А., тел.: +7 727 291 92 07, сот.: +77074625482, эл. почта: galikeveva@tbpiugf.kz.

Вы можете найти нас в YouTube, Facebook, Instagram, введя в поисковике @lncf.kz. Видеоролики прилагаются.

Благодарим за сотрудничество!

Директор

Аденов М.М.